

TOURISM INSIDER

Του Κωνσταντίνου Κουσκούκη

Καθηγητής Δερματολογίας - Νομικός - Πρόεδρος της
Ελληνικής Ακαδημίας Ιαματικής Ιατρικής - Πρόεδρος
Ελληνικού Συνδέσμου Τουρισμού Υγείας - Πρόεδρος
Παγκόσμιας Ακαδημίας Κινεζικής και Συμπληρωματικής Ιατρικής
Email: konkouskoukis@gmail.com

Οι απειλές της κλιματικής αλλαγής

Ο κίνδυνος της οικολογικής καταστροφής είναι προ των πυλών, όπως καταλήγει η έκθεση της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή (IPCC) υπό την αιγίδα του ΟΗΕ, που συνέβη χρονικά με τις εφιαλτικές πυρκαγιές, τις φονικές πλημμύρες και τους παραπεταμένους, ισχυρούς καύσωνες παγκοσμίως.

Ο ανθρώπινος παράγοντας κατά 90% είναι η βασική αιτία της παγκόσμιας υποχώρησης των παγετώνων και των ακραίων φαινομένων υψηλών θερμοκρασιών, συμπεριλαμβανομένων των καυσώνων, που έχουν γίνει συχνότεροι και εντονότεροι, ενώ οι ψυχρές εισβολές είναι λιγότερο συχνές και έντονες, με αρνητικές επιπτώσεις στην πρωτογενή παραγωγή και στην ζωή των πόλεων.

Σε κόκκινο συναγερμό ευρίσκεται η ανθρωπότητα καθώς οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου από την καύση ορυκτών καυσίμων και την αποψίλωση των δασών πνίγουν τον πλανήτη μας και θέτουν δισεκατομύρια ανθρώπους σε άμεσο κίνδυνο, απαιτώντας εφαρμογή κλιματικών παραμέτρων και συνδυασμό κλιματικών μοντέλων.

Επιβάλλεται επομένως να προσαρμόσουμε όλες τις ανθρώπινες δραστηριότητες στη νέα πραγματικότητα όπως και στην Ελλάδα, όπου η Εθνική Επιστημονική Επιτροπή και την Κλιματική Αλλαγή έχει εισηγηθεί μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στο -55% σε σχέση με τις εκπομπές το 1990, και κλιματική ουδετερότητα μέχρι το 2050.

Η κλιματική αλλαγή καθιστά αναγκαία τη μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών ρύπων, γι' αυτό η φορολόγηση του άνθρακα, σε συνδυασμό με το σύστημα εμπορίας εκπομπών (ETS), είναι το αποτελεσματικότερο μέτρο καθώς επηρεάζει τις συμπεριφορές κατανάλωσης και παραγωγής και αφετέρου αφομοιώνει τα κόστη της περιβαλλοντικής επιβάρυνσης.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία (Green Deal), παρουσίασε δέσμη προτάσεων «Fit for 55» για την προσαρμογή των πολιτικών της ΕΕ για το κλίμα, την ενέργεια, τη χρήση γης, τις μεταφορές και τη φορολογία με στόχο την μείωση των ρύπων κατά τουλάχιστον 55% έως το 2030. Επίκεντρο αποτελεί η διασφάλιση σύγχρονης, ανταγωνιστικής και χωρίς αποκλεισμούς οικονομίας, με τη χρήση των φυσικών πόρων, για να επιτευχθεί ο στόχος κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050, επιδιώκοντας της ισορροπία μεταξύ τιμών, στόχων, φόρων, προτύπων και μέτρων στήριξης.

Τα μέτρα προβλέπουν ένα αυστηρότερο σύστημα εμπορίας εκπομπών, σε θαλάσσιες, οδικές μεταφορές, αερομεταφορές και κτίρια με πράσινους οροφές και δημιουργία αστικών πάρκων τσέπης με αναθεώρηση της Οδηγίας για τη φορολογία της ενέργειας και τον νέο μηχανισμό διασυννοριακής προσαρμογής άνθρακα (CBAM), όπου ο φόρος θα υπολογίζεται

και θα αντανakλά τις εκπομπές αερίων που εκλύονται από την παραγωγή των εισαγομένων αγαθών και με το Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα, ύψους 72 δισ. ευρώ, χρηματοδοτούμενο από τα έσοδα εμπορίας εκπομπών, εφαρμόζοντας το δόγμα όποιος ρυπαίνει πληρώνει.

Στη χώρα μας με την ανακοίνωση της απολιγνιτοποίησης μέχρι το 2025, με ενδιάμεσο καύσιμο το φυσικό αέριο, θα επικρατήσουν οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και το υδρογόνο, ενώ οι μεταφορές, για τα επιβατικά αυτοκίνητα θα είναι ηλεκτρικά και τα ΜΜΜ θα χρησιμοποιούν υδρογόνο ή βιοκαύσιμα, όπως και στη ναυτιλία.

Οι καλλιέργειες και οι αναδασώσεις είναι η μοναδική μας άμυνα στην ερημοποίηση, με την διατήρηση των εδαφών, καθώς ένα ποσοστό της καλλιεργήσιμης γης θα εξαφανιστεί, με μείωση των βροχοπτώσεων και της εδαφικής υγρασίας με παράλληλη αύξηση της ξηρασίας, λόγω του θερμοκηπίου, ενώ η κτηνοτροφία παίζει επιβαρυντικό ρόλο καθώς τα ζώα παράγουν πολύ μεθάνιο πιο καταστροφικό από το CO₂.

Όλοι μαζί επιβάλλεται να μην υπερκαταναλώνουμε, να ανακυκλώνουμε, να επαναχρησιμοποιούμε και να αγοράζουμε προϊόντα παραγόμενα και μεταφερόμενα με πράσινη ενέργεια.

Οι πρωτοβουλίες ΗΠΑ και Ελλάδας για την εκπαίδευση και κατάρτιση νέων επιστημόνων με τα προγράμματα GLOBAL από την NASA και το ΕΚΠΑ, που στοχεύουν στην προστασία της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς από τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής.

Ειδικότερα, σοβαρή απειλή για τον τουρισμό της Ελλάδος, παρά την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, αποτελεί η εξελισσόμενη κλιματική αλλαγή, με την μετατροπή των μεσογειακών καλοκαιριών σε αλλεπάλληλους καύσωνες, με ξηρασία και απώλεια υδάτινων πόρων με συνεπακόλουθη εξαφάνιση πανέμορφων παραλιών, η οποία μάλιστα επιβάλλει να αποφύγουμε τον μαζικό τουρισμό προσβλέποντας σε ποιοτικό τουρισμό.

Ο τουρισμός έχει βαρύ αποτύπωμα στο περιβάλλον και το κλίμα, με μεγάλη κατανάλωση ενέργειας, νερού και άλλων πόρων, που πρέπει να αντιμετωπιστούν με πράσινη, βιώσιμη και αειφόρα διαχείριση στην εποχή της 4ης Βιομηχανικής επανάστασης και του ψηφιακού μετασχηματισμού.

Επιβάλλονται μέτρα προσαρμογής του τουρισμού στην κλιματική αλλαγή, με προγράμματα ενεργειακών υποδομών (ΑΠΕ), όπως και ενσωμάτωσης κλιματικών κριτηρίων, χωροθέτησης νέων τουριστικών εγκαταστάσεων και ενίσχυσης ανθεκτικότητας μεταφορικών υποδομών σε ακραία καιρικά φαινόμενα, καθώς και προσαρμογής των πολιτιστικών πόρων και των χιονοδρομικών κέντρων στις νέες κλιματικές συνθήκες.